

AGATHA
CHRISTIE

Ραντεβού στη Βαγδάτη

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Ραντεβού στη Βαγδάτη**
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: *They Came to Baghdad*
Από τις Εκδόσεις HarperCollins *Publishers*, Λονδίνο 2014
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Agatha Christie
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Χρήστος Καψάλης
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Γιώργος Γιαννούσης
ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Χάρης Βαλσάμης
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ελένη Σταυροπούλου

© Agatha Christie Limited, 1951. All rights reserved.
AGATHA CHRISTIE, the Agatha Christie Signature and the AC Monogram Logo are registered trade marks of Agatha Christie Limited in the UK and elsewhere. All rights reserved.

© Εξωφύλλου: HarperCollins *Publishers* Ltd.
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2022

Πρώτη έκδοση: Εκδόσεις Λυχνάρι με τον τίτλο
«Ραντεβού στη Βαγδάτη: γνωριμία στο πάρκο»
Δεύτερη έκδοση: Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ, Δεκέμβριος 2022

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-4447-5
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-4448-2

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτίου.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.	PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
<i>Από το 1979</i>	<i>Publishers since 1979</i>
Έδρα:	Head Office:
Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση	121, Tatoi Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Βιβλιοπωλείο:	Bookstore:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα	13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Τηλ.: 2102804800 * fax: 2102819550	Tel.: 2102804800 * fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr

www.psychogios.gr * <http://blog.psychogios.gr>

AGATHA CHRISTIE

Ραντεβού στη Βαγδάτη

Μετάφραση: Χρήστος Καψάλης

ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΑΓΚΑΘΑ ΚΡΙΣΤΙ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Η μυστηριώδης υπόθεση στο Στάιλς	Γιατί δε φώναξαν την Έβανς; Το μυστήριο του Λίστερντεϊλ	Ο μυστηριώδης κύριος Κουίν
Πέντε μικρά γουρουανάκια	Σιωπηλός μάρτυρας	Ο Πάρκερ Πάιν ερευνά
Φόνοι με αλφαριθμητική σειρά	Έγκλημα στον Νείλο	Θάνατος στα σύννεφα
Έγκλημα στο Οριάν Εξπρές	Έγκλημα κάτω από τον ήλιο	Νέμεση
Ο Πουαρό ερευνά	Μυστήριο στην Καραϊβική	Οι τελευταίες υποθέσεις της Μις Μαργλ
Φόνος στο πρεσβυτήριο	Η ξεχασμένη δολοφονία	Εγκλήματα στην καρδιά του χειμώνα
Το πτώμα στη βιβλιοθήκη	Ο φόνος είναι εύκολος	Εγκλήματα στην καρδιά του καλοκαιριού
Και δεν έμεινε κανένας	Η εξαφάνιση της γηραιάς κυρίας	Έλα, πες μου πώς ζεις Μετά την κηδεία
Δέκα ύποπτοι για φόνο	Ο Ωχρός Ίππος	Ραντεβού με τον θάνατο
Μια αυτοβιογραφία	Το μυστήριο του Σίταφορντ	Καφές σκέτος
Έγκλημα στο γκολφ	Ο θάνατος του λόρδου Έιζγουερ	Θλιμμένο κυπαρίσσι
Η δολοφονία του Ρόιτσερ Άκροϊντ	Με ανοιχτά χαρτιά	Άγνωστος προορισμός
Οι Μεγάλοι Τέσσερις	Η περιπέτεια της χριστουγεννιάτικης πουτίγκας	Μικρές ιστορίες μυστηρίου
Θανάσιμος κίνδυνος	Το τρένο των 16.50	Αφρώδες κυάνιο
Οι πρώτες υποθέσεις του Πουαρό	Τα δεκατρία προβλήματα	Ο ιστός της αράχνης
Η φαρμακερή πένα	Συνέταιροι στο έγκλημα	Πάρτι για δολοφόνους
Πρόσκληση σε φόνο	Ατέλειωτη νύχτα	Ραντεβού στη Βαγδάτη
Ο μυστικός αντίπαλος	Επιβάτης για Φρανκφούρτη	Το Χόλλου
Η δοκιμασία της αθωότητας	Ο άντρας με το καφέ κοστούμι	Φόνος στον αριθμό 14 και άλλες ιστορίες
Το μυστικό του Τσίμνεις	Προς το μηδέν	Όσο διαρκεί το φως και άλλες ιστορίες
Φόνος στη Μεσοποταμία	Γάτα ανάμεσα σε περιστέρια	Το Σκυλί του Θανάτου και άλλες ιστορίες
Το μυστήριο του Μπλε Τρένου	Ο γρίφος του παπουτσιού με την αγκράφα	Ο απροσδόκητος επισκέπτης
Τα Χριστούγεννα του Ηρακλή Πουαρό	Στην πλημμυρίδα της ζωής	Μάρτυρας κατηγορίας και άλλες ιστορίες
Τραγωδία σε τρεις πράξεις	Τα ρολόγια	Αστέρι πάνω από τη Βηθλεέμ
Οι άθλοι του Ηρακλή	Ξενοδοχείο Μπέρτραμ	Το τρίτο κορίτσι
Σίκαλη στην τσέπη	Το τέχνασμα με τον καθρέφτη	
Ο καθρέφτης ράγισε	Η Πύλη του Πεπρωμένου	
N ή M;	Ο θάνατος έβαλε τελεία	
Το μυστήριο των επτά ρολογιών		

Αφιερωμένο σε όλους τους φίλους μου στη Βαγδάτη

Προλογικό σημείωμα στην ελληνική έκδοση

Το Ραντεβού στη Βαγδάτη είναι ένα περιπετειώδες μυθιστόρημα της Άγκαθα Κρίστι, που δημοσιεύτηκε πρώτη φορά στη Βρετανία το 1951. Η συγγραφέας εμπνεύστηκε την υπόθεση από τα ταξίδια που έκανε στη Βαγδάτη με τον δεύτερο σύζυγό της, τον αρχαιολόγο Μαξ Μαλόουαν. Από την κλασική Άγκαθα, λοιπόν, των έργων της με τον Ηρακλή Πουαρό και τη μισ Μαριπλ, στις ερήμους του Ιράκ, με μυστηριώδεις κατασκόπους, όμορφες γυναίκες, δολοφονίες και καλά κρυμμένα μυστικά, σε ένα βιβλίο περιπέτειας.

Η Άγκαθα και ο Μαξ διατηρούσαν ένα σπίτι στη Βαγδάτη επί πολλά χρόνια, γεγονός που βοήθησε τη συγγραφέα να περιγράψει με τόση ενάργεια τους τόπους όπου εκτυλίσσεται η ιστορία. Αν και το βιβλίο αποκλίνει από τα συνηθισμένα έργα της, είχε πολύ μεγάλη απήχηση από την πρώτη μέρα της κυκλοφορίας του.

Μία πολύ ενδιαφέρουσα σύγκριση μπορεί να γίνει ανάμεσα σε αυτό το μυθιστόρημα και στο Ο άντρας με το καφέ κοστούμι, που είναι επίσης ένα βιβλίο περιπέτειας. Και στα δύο βιβλία ένας μυστηριώδης άντρας πέφτει νεκρός στα πόδια της ηρωίδας. Ο ένας καταλήγει να γίνει ο ρομαντικός ήρωας του βιβλίου. Ο άλλος...

Τα κυριότερα πρόσωπα του έργου

Βικτόρια Τζόουνς

Στενογράφος και δακτυλογράφος, η οποία μετά την τυχαία και βιαστική γνωριμία της με έναν νεαρό ονόματι Έντουαρντ αποφασίζει να πάει στη Βαγδάτη να τον συναντήσει ξανά.

Έντουαρντ Γκόρινγκ

Γραμματέας του δόκτορα Ράθμπουσν, ο οποίος εργάζεται στη Βαγδάτη ως μελετητής του αρχαίου πολιτισμού της Ανατολής και διευθύνει τον Κλάδο Ελαίας.

Κάθριν

Εργαζόμενη στον Κλάδο Ελαίας, συνεργάτιδα του Έντουαρντ.

Κυρία Κλιππ

Κάνει ένα ταξίδι στη Βαγδάτη για να επισκεφτεί την κόρη της και χρειάζεται συνοδό γιατί έχει σπάσει το χέρι της.

Μάρκος Τίο

Ιδιοκτήτης του ξενοδοχείου Τίο όπου καταλύουν η Βικτόρια και η κυρία Κλιππ.

Άννα Σιλ

Γραμματέας του Ότο Μόργκανθαλ, Αμερικανού τραπεζίτη με έντονη διεθνή οικονομική και πολιτική παρουσία.

Κυρία Κάρντιου Τρεντς

Ένοικος του ξενοδοχείου Τίο στη Βαγδάτη.

Λοχαγός Κρόσμπι

Υπάλληλος πετρελαϊκής εταιρείας στο Ιράκ.

Ντάκιν

Υπάλληλος διεθνούς πετρελαϊκής εταιρείας στη Βαγδάτη.

Τζέραλντ Κλείτον

Βρετανός γενικός πρόξενος στη Βασόρα.

Χένρι Κάρμαϊκλ

Βρετανός πράκτορας των μυστικών υπηρεσιών.

Ρίτσαρντ Μπέικερ

Βρετανός αρχαιολόγος που εργάζεται σε ανασκαφή έξω από τη Βασόρα, φίλος του Χένρι Κάρμαϊκλ

Σερ Ρούπερτ Κρόφτον Λι

Διάσημος περιηγητής, συνταξιδεύει με τη Βικτόρια στο αεροπλάνο για Βαγδάτη.

Ο λοχαγός Κρόσμπι βγήκε από την τράπεζα έχοντας εκείνο το ύφος ικανοποίησης του ανθρώπου που πήγε να εξαργυρώσει μια επιταγή και στην πορεία διαπίστωσε πως στον λογαριασμό του υπήρχε ένα ποσό ελαφρώς μεγαλύτερο απ' ό,τι νόμιζε.

Ο λοχαγός Κρόσμπι είχε συχνά αυτό το ύφος ικανοποίησης με τον εαυτό του. Τέτοιος ήταν ο χαρακτήρας του. Εμφανισιακά, ήταν βραχύσωμος και γεμάτος, με αρκούντως ροδαλή επιδερμίδα και κοντό, στρατιωτικό μουστάκι. Κορδωνόταν κάπως, όταν περπατούσε. Οι ενδυματολογικές επιλογές του θα μπορούσαν, ενδεχομένως, να χαρακτηριστούν ελαφρώς χτυπητές, ενώ του άρεσε να διηγείται εντυπωσιακές ιστορίες. Ήταν συμπαθής στους άλλους άντρες. Άνθρωπος εύθυμος, συνηθισμένος αλλά καλόγνωμος, και εργένης. Δεν είχε τίποτα το ιδιαίτερο πάνω του. Κυκλοφορούν αμέτρητοι Κρόσμπι στην Ανατολή.

Ο δρόμος στον οποίο βγήκε ο λοχαγός Κρόσμπι ονομαζόταν Μπανκ, προφανώς για τον λόγο πως οι περισσότερες τράπεζες της πόλης διατηρούσαν τα καταστήματά τους εκεί. Μέσα στο κτίριο της τράπεζας η ατμόσφαιρα ήταν σκοτεινή και ελαφρώς πνιγνή, αν και κάπως δροσερή. Ο κυρίαρχος ήχος ήταν το κροτάλισμα πολυάριθμων γραφομηχανών στο βάθος.

Έξω, στον οδό Μπανκ, η μέρα ήταν ηλιόλουστη και η ατμόσφαιρα κατακλυζόταν από την άμμο που σήκωνε ο άνεμος, ενώ οι ήχοι ήταν φοβερά δυνατοί και διαφορετικής προέλευσης. Ανά-

μεσά τους, επίμονα κορναρίσματα και φωνές εμπόρων που διαλαλούσαν τηνπραμάτεια τους. Ακούγονταν επίσης έντονες λογομαχίες, με επίκεντρο ολιγομελείς ομάδες ανθρώπων που έμοιαζαν έτοιμοι να σκοτωθούν μεταξύ τους, όμως στην πραγματικότητα ήταν φίλοι καρδιακοί· άντρες, έφηβοι και παιδιά πουλούσαν κάθε λογής καρπούς, γλυκίσματα, πορτοκάλια και μπανάνες, πετσέτες μπάνιου, χτένες, φαλτσέτες και ό,τι εμπόρευμα μπορείς να φανταστείς, που μεταφέρονταν με βιασύνη πάνω σε καρότσια. Ακουγόταν επίσης ο διαρκής και κάθε τόσο ανανεωμένος ήχος από βηξίματα και φτυσίματα, και πάνω απ' όλα αυτά οι μελαγχολικές φωνές μουλαράδων και ζευγολατών, που κατηύθυναν τα ζωντανά τους ανάμεσα στον αδιάκοπο χείμαρρο αυτοκινήτων και πεζών φωνάζοντας «Μπαλέκ... μπαλέκ!»*

Η ώρα ήταν έντεκα το πρωί στη Βαγδάτη.

Ο λοχαγός Κρόσμπι σταμάτησε ένα αγόρι που πιλαλούσε στον δρόμο κουβαλώντας μια αγκαλιά εφημερίδες, και αγόρασε μία. Έστριψε στη γωνία της οδού Μπανκ και βρέθηκε στην οδό Ρασίντ, που είναι ο κεντρικός δρόμος της Βαγδάτης, καθώς εκτείνεται στην πόλη σε μήκος περίπου εξήμισι χιλιομέτρων, παράλληλα με τον ποταμό Τίγρη.

Ο λοχαγός Κρόσμπι έριξε μια ματιά στο πρωτοσέλιδο της εφημερίδας, την έβαλε κάτω από τη μασχάλη του, προχώρησε κάπου διακόσια μέτρα κι εκεί έστριψε σε ένα σοκάκι, το οποίο κατέληγε σε ένα μεγάλο πλάτωμα. Στην απέναντι πλευρά αυτού του πλατώματος έσπρωξε μια πόρτα, πάνω στην οποία ήταν τοποθετημένη μια μπρούντζινη πλακέτα, και βρέθηκε σε ένα γραφείο.

Ένας περιποιημένος νεαρός Ιρακινός γραμματέας σηκώθηκε από τη γραφομηχανή του και πλησίασε χαμογελαστός.

«Καλημέρα, λοχαγέ Κρόσμπι. Σε τι θα μπορούσα να σας εξυπηρετήσω;»

«Είναι μέσα ο κύριος Ντάκιν; Ωραία, πηγαίνω να του μιλήσω».

---

* Προσέχετε! (Σ.τ.Ε.)

Διάβηκε μια δεύτερη πόρτα, ανέβηκε κάποια πολύ απότομα σκαλοπάτια και προχώρησε σε έναν μάλλον λερό διάδρομο. Χτύπησε την πόρτα που υπήρχε στο βάθος και άκουσε μια φωνή:

«Περάστε».

Ήταν ένα ψηλοτάβανο και λιτά επιπλωμένο δωμάτιο. Υπήρχαν μια σόμπα πετρελαίου εκεί, με ένα τσίγκινο πιάτο με νερό πάνω της, ένα επίμηκες χαμηλό κάθισμα με ένα τραπεζάκι του καφέ μπροστά του, και ένα μεγάλο, κάπως αφρόντιστο γραφείο. Το ηλεκτρικό φως ήταν αναμμένο, ενώ το φως της μέρας παρέμενε προσεκτικά αποκλεισμένο από τον χώρο. Πίσω από το αφρόντιστο γραφείο καθόταν ένας επίσης αφρόντιστος άντρας, με ύφος κουρασμένο και αναποφάσιστο – το ύφος ανθρώπου που δεν έχει καταφέρει πολλά στη ζωή του, το γνωρίζει και έχει πάψει να νοιάζεται γι' αυτό.

Οι δύο άντρες, ο ευδιάθετος, γεμάτος αυτοπεποίθηση Κρόσμπι και ο μελαγχολικός, καταπονημένος Ντάκιν, κοιτάχτηκαν.

«Γεια σου, Κρόσμπι. Τώρα γύρισες από το Κιρκούκ;» ρώτησε ο Ντάκιν.

Ο άλλος έγενεψε καταφατικά. Έκλεισε την πόρτα προσεκτικά πίσω του. Ήταν μια πόρτα πολυκαιρισμένη, άτσαλα βαμμένη, η οποία όμως διέθετε μία μάλλον απροσδόκητη ιδιότητα: έκλεινε καλά, δίχως να αφήνει χαραμάδες στα πλάγια ούτε κάποιο κενό στην κάτω πλευρά.

Για την ακρίβεια, πρόσφερε ηχομόνωση.

Με το κλείσιμο της πόρτας οι προσωπικότητες των δύο αντρών μεταβλήθηκαν ελαφρά, σχεδόν ανεπαίσθητα. Ο λοχαγός Κρόσμπι έδειχνε λιγότερο επιθετικός και σίγουρος για τον εαυτό του. Οι ώμοι του κυρίου Ντάκιν κρεμούσαν λιγότερο, ο τρόπος του ήταν λιγότερο διστακτικός. Αν τύχαινε να βρίσκεται κάποιος στο δωμάτιο και άκουγε τη συνέχεια, με έκπληξη θα διαπίστωνε πως ο Ντάκιν ήταν εκείνος που είχε το πάνω χέρι.

«Είχαμε εξελίξεις, κύριε;» ρώτησε ο Κρόσμπι.

«Ναι». Ο Ντάκιν αναστέναξε. Μπροστά του κρατούσε ένα χαρ-

τί, το οποίο είχε βαλθεί να αποκωδικοποιήσει. Σημείωσε ακόμη δύο γράμματα.

«Στη Βαγδάτη θα γίνει η συνάντηση», είπε.

Ύστερα άναψε ένα σπίρτο, έβαλε φωτιά στο χαρτί και έμεινε να το κοιτάζει να καίγεται. Όταν έσβησε κάποια στιγμή η φλόγα, αφήνοντας πίσω της στάχτες, ο Ντάκιν φύσηξε ελαφρά. Οι στάχτες παρσούρηκαν και σκόρπισαν.

«Μάλιστα», είπε. «Κατέληξαν στη Βαγδάτη. Στις είκοσι του επόμενου μήνα. Καλούμαστε να τηρήσουμε άκρα μυστικότητα».

«Έτσι ακούγεται και στο παζάρι... εδώ και τρεις μέρες», σχολίασε ξερά ο Κρόσμπι.

Ο ψηλός άντρας χαμογέλασε κουρασμένα.

«Άκρα μυστικότητα! Δεν υπάρχουν απόρρητα μυστικά στην Ανατολή, έτσι δεν είναι, Κρόσμπι;»

«Όχι, κύριε. Αν θέλετε τη γνώμη μου, πουθενά δεν υπάρχουν απόρρητα μυστικά. Στη διάρκεια του πολέμου συχνά διαπίστωνα πως ένας μπαρμπέρης στο Λονδίνο γνώριζε περισσότερα πράγματα απ' ό,τι η Ανώτατη Διοίκηση».

«Στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν έχει ιδιαίτερη σημασία. Εφόσον έχει αποφασιστεί η συνάντηση να πραγματοποιηθεί στη Βαγδάτη, αναγκαστικά θα πρέπει να ανακοινωθεί σύντομα. Και τότε αρχίζει το πανηγύρι... το δικό μας πανηγύρι».

«Πιστεύετε πως θα πραγματοποιηθεί η συνάντηση τελικά, κύριε;» ρώτησε ο Κρόσμπι, που έμοιαζε να αμφιβάλλει. «Έχει αποφασίσει οριστικά ο Θεός Τζο» –έτσι αιρετικά επέλεγε να αναφέρεται ο λοχαγός Κρόσμπι στον ηγέτη μιας Μεγάλης Ευρωπαϊκής Δύναμης– «να έρθει εδώ πέρα;»

«Νομίζω πως αυτή τη φορά θα έρθει, Κρόσμπι», αποκρίθηκε ο Ντάκιν σκεπτικός. «Ναι, έτσι νομίζω. Και εφόσον η συνάντηση ολοκληρωθεί χωρίς να προκύψουν εκπλήξεις, τότε ίσως να αποφευχθούν τα χειρότερα. Αν κατάφερναν να καταλήξουν σε κάποιου είδους συνεννόηση...» Ο Ντάκιν άφησε τη φράση του στη μέση.

Ο Κρόσμπι εξακολουθούσε να διατηρεί σοβαρές αμφιβολίες.

«Μα, είναι εφικτό... συγγνώμη που επιμένω, κύριε... να προκύψει συνεννόηση;»

«Έτσι όπως την εννοείς εσύ, Κρόσμπι, πιθανότατα όχι! Αν μιλούσαμε απλά για μια συνάντηση μεταξύ δύο αντρών που εκπροσωπούν διαμετρικά αντίθετες ιδεολογίες, τότε η υπόθεση θα κατέληγε ως συνθήως, δηλαδή με ενίσχυση της καχυποψίας και των παρανοήσεων. Όμως εδώ υπάρχει ένα τρίτο στοιχείο. Εφόσον ισχύει αυτή η απίθανη ιστορία του Κάρμαϊκλ...»

Άφησε τη φράση του στη μέση.

«Μα, κύριε, δεν μπορεί να ισχύει. Είναι απίστευτα τραβηγμένη!»

Ο άλλος παρέμεινε σιωπηλός για μερικές στιγμές. Ανέτρεχε νοερά, με ολοζώντανη λεπτομέρεια, σε ένα ειλικρινές, προβληματισμένο πρόσωπο, άκουγε μια ήσυχη, ουδέτερη φωνή να περιγράφει πράγματα απίθανα και απίστευτα. Έλεγε από μέσα του, όπως είχε πει και τότε: *Είτε ο καλύτερος, ο πλέον αξιόπιστος άνθρωπος μου παραφρόνησε είτε... αυτή η ιστορία είναι αληθινή...*

Με την ίδια ψιλή, μελαγχολική φωνή είπε:

«Ο Κάρμαϊκλ ήταν απόλυτα πεπεισμένος. Όλα τα στοιχεία που κατόρθωσε να συγκεντρώσει επιβεβαίωναν τις εικασίες του. Ήθελε να πάει εκεί, να μάθει περισσότερα... να βρει αποδείξεις. Κατά πόσο έπραξα σοφά που του επέτρεψα να πάει δεν ξέρω. Αν δεν επιστρέψει, έχουμε μονάχα τη δική μου περιγραφή όσων μου είπε ο Κάρμαϊκλ, που κι αυτή δεν είναι παρά η περιγραφή όσων είπε σε εκείνον κάποιος άλλος. Αρκεί αυτό; Δε νομίζω. Άλλωστε, όπως σωστά επισήμανες, πρόκειται για μια εξόχως απίθανη ιστορία... Όμως, αν βρίσκεται ο ίδιος εδώ, στη Βαγδάτη, στις είκοσι του μήνα, για να καταθέσει τη δική του μαρτυρία, τη μαρτυρία ενός αυτόπτη μάρτυρα, και να την υποστηρίξει με αποδείξεις...»

«Αποδείξεις;» επανέλαβε με κοφτή φωνή ο Κρόσμπι.

Ο άλλος έγνεψε καταφατικά.

«Ναι, κατάφερε να βρει αποδείξεις.»

«Μα, πώς το ξέρετε;»

«Η συμφωνημένη φόρμουλα. Το μήνυμα παραδόθηκε μέσω

του Σαλάχ Χασάν». Επανάλαβε τη φράση προσεκτικά: «*Μια λευκή καμήλα φορτωμένη βρόμη έρχεται από το Πέρασμα*».

Έκανε μια παύση.

«Αυτό σημαίνει», συνέχισε, «πως ο Κάρμαϊκλ εξασφάλισε αυτό που πήγε να βρει, όμως δεν κατόρθωσε να περάσει απαρατήρητος. Βρίσκονται στα ίχνη του. Όποια διαδρομή κι αν ακολουθήσει, θα παρακολουθείται, μα ο μεγαλύτερος κίνδυνος είναι πως θα τον περιμένουν... εδώ. Πρώτα η μεθόριος. Κι αν κατορθώσει να διασχίσει τη μεθόριο, τότε θα βρεθεί αντιμέτωπος με κλοιό γύρω από τις πρεσβείες και τα προξενεία. Εδώ δεξ».

Έψαξε στα χαρτιά που είχε πάνω στο γραφείο του, εντόπισε το επίμαχο και διάβασε:

«Άγγλος που ταξίδευε με το αυτοκίνητό του από την Περσία στο Ιράκ έπεσε νεκρός από πυροβολισμούς... υποτίθεται θύμα ληστών. Κούρδος έμπορος που ερχόταν από τους λόφους έπεσε σε ενέδρα και σκοτώθηκε. Ένας δεύτερος Κούρδος, ο Αμπντούλ Χασάν, για τον οποίο υπήρχαν υποψίες πως ήταν λαθρέμπορος τσιγάρων, πυροβολήθηκε από την αστυνομία. Το πτώμα ενός άντρα, το οποίο στη συνέχεια εξακριβώθηκε πως ανήκε σε Αρμένιο φορηγατζή, εντοπίστηκε στον δρόμο για τη Ραουαντούζ. Όλοι τους, στο μεταξύ, ήταν άνθρωποι με παρόμοια εμφάνιση. Ύψος, βάρος, μαλλιά, σωματότυπος συμπίπτουν πλήρως με την περιγραφή του Κάρμαϊκλ. Προφανώς δε θέλουν να ρισκάρουν το παραμικρό. Είναι αποφασισμένοι να τον φάνε. Από τη στιγμή που θα βρεθεί στο Ιράκ, ο κίνδυνος θα είναι ακόμη μεγαλύτερος. Ένας κηπουρός στην πρεσβεία, ένας υπηρέτης στο προξενείο, ένας υπάλληλος στο αεροδρόμιο, στο τελωνείο, στους σιδηροδρομικούς σταθμούς... όλα τα ξενοδοχεία παρακολουθούνται... Κανονικός κλοιός, ασφυκτικός».

Ο Κρόσμπι σήκωσε τα φρύδια του.

«Τόσο σοβαρή θεωρείτε πως είναι η κατάσταση, κύριε;»

«Δεν έχω την παραμικρή αμφιβολία. Ακόμη και στους κόλπους μας υπήρξαν διαρροές. Κι αυτό είναι το χειρότερο απ' όλα. Πώς μπορώ να είμαι βέβαιος ότι τα μέτρα που λαμβάνουμε προ-

κειμένου να οδηγήσουμε τον Κάρμαϊκλ με ασφάλεια στη Βαγδάτη δεν είναι ήδη γνωστά στην απέναντι πλευρά; Άλλωστε, όπως καλά γνωρίζεις, είναι μία από τις πλέον στοιχειώδεις τακτικές στο παιχνίδι, να έχεις στη δούλεψή σου άνθρωπο του απέναντι στρατοπέδου».

«Υποψιάζεστε κάποιον... συγκεκριμένα;»

Με αργές κινήσεις, ο Ντάκιν έγενεψε αρνητικά.

Ο Κρόσμπι αναστέναξε.

«Στο μεταξύ», είπε, «συνεχίζουμε κανονικά;»

«Ναι».

«Με τον Κρόφτον Λι πού βρισκόμαστε;»

«Συμφώνησε να έρθει στη Βαγδάτη».

«Οι πάντες έρχονται στη Βαγδάτη», είπε ο Κρόσμπι. «Ακόμη και ο θεός Τζο, αν είναι έτσι όπως τα λέτε, κύριε. Όμως, αν συνέβαινε κάτι στον πρόεδρο κατά το διάστημα της παραμονής του εδώ... φωτιά στα μπατζάκια μας».

«Δεν πρέπει να συμβεί το παραμικρό», είπε ο Ντάκιν. «Αυτή είναι η αποστολή μας, να φροντίσουμε ώστε να κυλήσουν όλα ομαλά».

Όταν έφυγε ο Κρόσμπι, ο Ντάκιν παρέμεινε σκυφτός πάνω από το γραφείο του και μονολόγησε:

«Ραντεβού στη Βαγδάτη...»

Πάνω στο στυπόχαρτο χάραξε έναν κύκλο και έγραψε από κάτω *Βαγδάτη*. Ύστερα, γύρω από τον κύκλο σκισάρισε μια καμήλα, ένα αεροπλάνο, ένα ατμόπλοιο, ένα μικρό τρένο που άφηνε πίσω του σύννεφα καπνού: όλα συνέκλιναν στον κύκλο. Ύστερα, σε μια γωνία του χαρτιού, σχεδίασε έναν ιστό αράχνης. Στο κέντρο του ιστού έγραψε ένα όνομα: Άννα Σιλ. Από κάτω σχεδίασε ένα μεγάλο ερωτηματικό.

Ύστερα πήρε το καπέλο του και έφυγε από το γραφείο. Καθώς προχωρούσε στην οδό Ρασίντ, κάποιος άντρας ρώτησε έναν άλλον ποιος ήταν αυτός.

«Εκείνος εκεί; Α, Ντάκιν ονομάζεται. Άνθρωπος πετρελαϊκής

εταιρείας. Καλός είναι, αλλά προαγωγή δε βλέπει με τίποτα. Ληθαργικός χαρακτήρας. Ακούγεται πως πίνει. Δεν πρόκειται να προκόψει στη ζωή του. Πρέπει να είσαι δυναμικός για να πας μπροστά σε αυτά τα μέρη».

«Έχετε έτοιμες τις αναφορές για το ακίνητο Κρούγκενχορφ, δεσποινίς Σιλ;»

«Μάλιστα, κύριε Μόργκανθαλ».

Η δεσποινίς Σιλ, ψύχραιμη και αποτελεσματική, άφησε τα χαρτιά μπροστά στον εργοδότη της.

Εκείνος ρουθούνησε μερικές φορές καθώς διάβαζε.

«Ικανοποιητικό αποτέλεσμα, θα έλεγα».

«Συμφωνώ απολύτως, κύριε Μόργκανθαλ».

«Έχει έρθει ο Σβαρτς;»

«Έξω από το γραφείο είναι, περιμένει».

«Πείτε να τον στείλουν εδώ αμέσως».

Η δεσποινίς Σιλ πάτησε ένα κουδούνι, από τα συνολικά έξι που υπήρχαν εκεί.

«Εμένα θα με χρειαστείτε, κύριε Μόργκανθαλ;»

«Όχι, δε νομίζω, δεσποινίς Σιλ».

Η Άννα Σιλ αποχώρησε αθόρυβα από το δωμάτιο.

Ήταν μια γυναίκα με ξανθά μαλλιά, όμως δεν ήταν μια εντυπωσιακή ξανθιά. Τα μαλλιά της, υπερβολικά ανοιχτόχρωμα, ήταν πιασμένα προς τα πίσω, σε μια περιποιημένη πλεξούδα που ακουμπούσε στον αυχένα της. Τα καταγάλανα, ευφυή μάτια της ατένιζαν τον κόσμο πίσω από ισχυρούς φακούς μυωπίας. Το πρόσωπό της είχε καλοσχηματισμένα, μικρά χαρακτηριστικά, όμως συνολικά ήταν ολότελα ανέκφραστο. Στη ζωή είχε προοδεύσει όχι χάρη στη γοητεία, αλλά στην απόλυτη αποτελεσματικότητά της. Ήταν ικανή να απομνημονεύει κάθε πληροφορία, όσο σύνθετη κι αν ήταν, καθώς και να θυμάται ονόματα, ημερομηνίες και χρονικές στιγμές χωρίς να χρειάζεται να συμβουλευτεί σημειώσεις. Μπορούσε να οργανώνει το προσωπικό ενός μεγάλου γραφείου κα-

τά τέτοιον τρόπο, ώστε αυτό να λειτουργεί σαν καλοκουρδισμένη μηχανή. Αποτελούσε υπόδειγμα διακριτικότητας, ενώ η ενεργητικότητά της, παρότι ελεγχόμενη και πειθαρχημένη, δεν εξασθενούσε στιγμή.

Ότο Μόργκανθαλ, επικεφαλής του διεθνούς τραπεζικού οίκου Μόργκανθαλ, Μπράουν και Σίπερκε, γνώριζε άριστα πως στην Άννα Σιλ όφειλε περισσότερα από όσα θα μπορούσε να της ξεπληρώσει με χρήματα. Της είχε απόλυτη εμπιστοσύνη. Η μνήμη, η εμπειρία, το κριτήριο, η ψυχραιμία σκέψη της αποτελούσαν στοιχεία ανεκτίμητα. Της κατέβαλλε μεγάλο μισθό, τον οποίο θα είχε αυξήσει ακόμη περισσότερο, αν του το ζητούσε.

Η Άννα Σιλ γνώριζε όχι μόνο τις λεπτομέρειες των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του, αλλά και τις λεπτομέρειες της προσωπικής του ζωής. Όταν ο Μόργκανθαλ ζήτησε την άποψή της σχετικά με το ζήτημα της δεύτερης συζύγου του, εκείνη τον συμβούλευσε να πάρει διαζύγιο, προτείνοντας μάλιστα και το ακριβές ποσό της διατροφής. Δεν είχε εκφράσει την παραμικρή λύπη ή περιέργεια για το όλο ζήτημα. Δεν ήταν, όπως θα έλεγε ο ίδιος ο Μόργκανθαλ, τέτοιου είδους γυναίκα. Μάλιστα, ήταν της άποψης πως η Άννα Σιλ δεν είχε το παραμικρό συναίσθημα ούτε και είχε αναρωτηθεί ποτέ του τι είδους σκέψεις την απασχολούσαν... πέραν, βεβαίως, των σκέψεων που αφορούσαν τις υποθέσεις του τραπεζικού οίκου και τα προβλήματα του Ότο Μόργκανθαλ.

Επομένως, η κατάπληξή του υπήρξε απόλυτη όταν την άκουσε να λέει, καθώς ετοιμαζόταν να αποχωρήσει από το γραφείο του:

«Θα ήθελα να πάρω άδεια τριών εβδομάδων, εφόσον κάτι τέτοιο είναι εφικτό, κύριε Μόργκανθαλ. Αρχής γενομένης από την επόμενη Τρίτη».

Κοιτάζοντάς τη σαστισμένος, απάντησε, ανήσυχα: «Θα είναι δύσκολα... πολύ δύσκολα».

«Δε νομίζω πως τα πράγματα θα είναι ιδιαίτερος περίπλοκα, κύριε Μόργκανθαλ. Η δεσποινίς Γουάιγκεϊτ είναι απολύτως ικανή

να χειριστεί τις τρέχουσες υποθέσεις. Θα της αφήσω τις σημειώσεις μου, καθώς και πλήρεις οδηγίες. Ο κύριος Κόρνγουολ μπορεί να ασχοληθεί με τη υπόθεση Άσερ».

Με τον ίδιο ανήσυχο τόνο ο Μόργκανθαλ ρώτησε:

«Δε φαντάζομαι να είστε άρρωστη;»

Δεν μπορούσε καν να φανταστεί τη δεσποινίδα Σιλ άρρωστη. Ακόμη και τα μικρόβια σέβονταν την Άννα Σιλ και φρόντιζαν να μην μπλέκουν στα πόδια της.

«Α, όχι, κύριε Μόργκανθαλ. Θέλω να ταξιδέψω στο Λονδίνο, να επισκεφτώ την αδελφή μου που ζει εκεί».

«Την αδελφή σας;» Ο Μόργκανθαλ δεν ήξερε καν πως είχε αδελφή. Δεν είχε διανοηθεί καν πως η δεσποινίς Σιλ θα μπορούσε να έχει οικογένεια ή συγγενείς. Άλλωστε, και η ίδια δεν είχε κάνει ποτέ ως τώρα την παραμικρή νύξη. Κι όμως, τώρα του ξεφούρνιζε πως υπήρχε μια αδελφή στο Λονδίνο. Τον είχε συνοδεύσει στο Λονδίνο το περασμένο φθινόπωρο, όμως σε εκείνο το ταξίδι δεν είχε αναφέρει καν ότι έχει αδελφή.

Νιώθοντας κάπως πληγωμένος, σχολίασε:

«Δεν ήξερα πως είχατε αδελφή στην Αγγλία...»

Η δεσποινίς Σιλ χαμογέλασε αμυδρά.

«Α, ναι, κύριε Μόργκανθαλ. Είναι παντρεμένη με έναν Άγγλο που εργάζεται για το Βρετανικό Μουσείο. Χρειάστηκε να υποβληθεί σε μία ιδιαίτερος σοβαρή επέμβαση. Μου ζήτησε να πάω κοντά της. Αυτό θα ήθελα να κάνω».

Με άλλα λόγια, ο Ότο Μόργκανθαλ καταλάβαινε πως είχε πάρει απόφαση να ταξιδέψει στην Αγγλία. Απάντησε κάπως δύσθυμα: «Εντάξει, εντάξει... Να επιστρέψετε το συντομότερο δυνατόν. Πρώτη φορά διαπιστώνω τέτοια νευρική κατάσταση στην αγορά. Ανάθεμα τον κομμουνισμό. Ίσως χρειαστεί να αποχωρήσουμε ανά πάσα στιγμή. Είναι η μόνη λύση σε ορισμένες περιπτώσεις, θεωρώ. Ολόκληρη η χώρα μαστίζεται από αυτή την ιδεολογία... μαστίζεται. Και τώρα ο πρόεδρος εμφανίζεται αποφασισμένος να παραστεί σε αυτή την ανόητη διάσκεψη στη Βαγδάτη. Η υπόθεση βρο-

μάει, κατά την άποψή μου. Έχουν βαλθεί να τον φάνε. Άκου εκεί στη Βαγδάτη! Αν είναι ποτέ δυνατόν!»

«Είμαι βέβαιη πως θα φυλάσσεται καλά», σχολίασε η δεσποινίς Σιλ καθισχυαστικά.

«Και ο σάχης της Περσίας καλά φυλασσόταν, αλλά μια χαρά τον έφαγαν πέρυσι, θυμάστε; Όπως και τον Μπέρναντοτ στην Παλαιστίνη. Παραφροσύνη... αυτό είναι... σκέτη παραφροσύνη.

»Βέβαια», συμπλήρωσε ο κύριος Μόργκανθαλ με βαριά φωνή, «ολόκληρος ο πλανήτης έχει παραφρονήσει».

Η Βικτόρια Τζόουνς καθόταν δύσθυμη σε ένα παγκάκι στους Κήπους Φιτζέιμς. Ήταν ολότελα απορροφημένη στις σκέψεις της –στις ηθικολογίες της, θα μπορούσε να πει κανείς– σχετικά με τα εγγενή μειονεκτήματα της αξιοποίησης των ιδιαίτερων χαρισμάτων του ανθρώπου σε ακατάλληλη στιγμή.

Η Βικτόρια έμοιαζε με τους περισσότερους από εμάς, υπό την έννοια πως ήταν μια κοπέλα που διέθετε τόσο προτερήματα όσο και μειονεκτήματα. Στα θετικά, ήταν μεγαλόκαρδη, προσηνής και θαρραλέα. Η φυσική τάση της προς την περιπέτεια θα μπορούσε να θεωρηθεί είτε αξιόπαινη είτε το αντίθετο σε αυτή τη σύγχρονη εποχή που αποδίδει ιδιαίτερη αξία στο ζήτημα της ασφάλειας. Το βασικό μειονέκτημά της ήταν η τάση να λέει ψέματα, τόσο σε κατάλληλες όσο και σε ακατάλληλες στιγμές. Η υπεροχή της φαντασίας έναντι της πραγματικότητας αποδεικνυόταν ανέκαθεν ακαταμάχητη για τη Βικτόρια. Έλεγε ψέματα με ευκολία, άνεση και καλλιτεχνική μαεστρία. Εφόσον η Βικτόρια καθυστέρουσε σε κάποιο ραντεβού (πράγμα που συνέβαινε συχνά), δεν της ήταν αρκετό να μουρμουρίσει κάποια δικαιολογία, όπως για παράδειγμα πως το ρολόι της είχε σταματήσει (κάτι που πράγματι της συνέβαινε συχνότατα) ή πως το λεωφορείο είχε αργήσει να περάσει για κάποιον ανεξήγητο λόγο. Στη Βικτόρια φάνταζε προτιμότερο να προβάλει την απίθανη εξήγηση πως την είχε καθυστερήσει ένας ελέφαντας που είχε δραπετεύσει και έφραζε τον δρόμο απ' όπου έπρεπε να

περάσει το λεωφορείο, ή ότι είχε σταθεί μάρτυρας μιας συναρπαστικής ληστείας, έχοντας μάλιστα συνδράμει και η ίδια την αστυνομία στη διαλεύκανσή της. Για τη Βικτόρια, όμορφος θα ήταν ένας κόσμος όπου άγριες τίγρεις παραμόνευαν στο Στραντ και επικίνδυνοι ληστές κατέκλυζαν το Τούτινγκ.

Λεπτή κοπέλα, με καλοσχηματισμένο σώμα και πρώτης τάξεως γάμπες, η Βικτόρια είχε ένα πρόσωπο τα χαρακτηριστικά του οποίου θα μπορούσαν να περιγραφούν ως αδιάφορα. Ήταν μικρά και καλοφτιαγμένα. Όμως τα χαρακτήριζε μια πικάντικη νότα, καθώς η «κοπελίτσα με το λαστιχένιο πρόσωπο», όπως την είχε περιγράψει ένας εκ των θαυμαστών της, μπορούσε να προσαρμόζει αυτά τα θεωρητικά αμετάβλητα χαρακτηριστικά έτσι ώστε να μίμειται με εκπληκτική πειστικότητα σχεδόν τους πάντες.

Αυτό το ταλέντο ήταν που την είχε οδηγήσει στη δεινή θέση στην οποία βρισκόταν τώρα. Είχε προσληφθεί ως δακτυλογράφος από τον κύριο Γκρίνχολτζ, συνεταιίρο στην εταιρεία Γκρίνχολτζ, Σίμονς και Λέντερμπετερ, με έδρα στην οδό Γκρέισχολμ, στο κεντρικό Λονδίνο. Η Βικτόρια, λοιπόν, βοηθούσε να περάσει η ώρα εκείνο το ανιαρό πρωινό διασκεδάζοντας τις υπόλοιπες τρεις δακτυλογράφους και το παιδί για τα θελήματα στο γραφείο με μια γλαφυρή μίμηση της κυρίας Γκρίνχολτζ καθώς επισκεπτόταν τον σύζυγό της στο γραφείο του. Βέβαιη πως ο κύριος Γκρίνχολτζ είχε αποχωρήσει προκειμένου να περάσει από τους δικηγόρους του, η Βικτόρια αφέθηκε ελεύθερη να ξετυλίξει το χάρισμά της.

«Γιατί λες πως δε γίνεται να πάρουμε εκείνον τον καναπέ, καλέ μου;» ρώτησε επιτακτικά, με στριγκή, γκρινιάρικη φωνή. «Η κυρία Διεβτάκη αγόρασε έναν ντυμένο με μπλε ηλεκτρικ σατέν. Είναι πολύ ακριβός, έτσι δε λες; Και τότε γιατί έβγαλες έξω εκείνη την ξανθιά για φαγητό και χορό... Α! Θαρρείς πως δεν ξέρω... Αφού, λοιπόν, εσύ έβγαλες έξω εκείνη την κοπέλα, θα αγοράσω κι εγώ τον καναπέ, και μάλιστα θα τον ντύσω με δαμασκηνί ύφασμα και θα έχει και χρυσά μαξιλάρια. Κι όταν λες πως ήταν επαγγελματικό δείπνο, γίνεσαι ρεζίλι... ναι, ρεζίλι... αφού γυρνάς στο σπίτι με κοκ-

κινάδια στο πουκάμισό σου. Οπότε, θα αγοράσω κι εγώ τον καναπέ και θα παραγγείλω και μια γούνινη κάπα... είναι σαν μινκ, αλλά δεν είναι αληθινό μινκ, τη βρήκα σε πολύ καλή τιμή, είναι καταπληκτική ευκαιρία...»

Η ξαφνική απώλεια του ενδιαφέροντος του κοινού της, που αρχικά παρακολουθούσε μαγεμένο αλλά τώρα, εντελώς ξαφνικά, επέστρεφε στη δουλειά αυθόρμητα και ταυτόχρονα, έκανε τη Βικτόρια να διακόψει την παράσταση και να στραφεί απότομα προς το σημείο όπου στεκόταν ο κύριος Γκρίνχολτζ, στο κατώφλι του γραφείου, παρατηρώντας τη.

Η Βικτόρια, ανήμπορη να σκεφτεί οτιδήποτε κατάλληλο για την περίπτωση, αρκέστηκε σε ένα: «Ω!»

Ο κύριος Γκρίνχολτζ μούγκρισε.

Αφού πέταξε νευρικά το πανωφόρι του, ο κύριος Γκρίνχολτζ κατευθύνθηκε στο γραφείο του και κλείστηκε εκεί, βροντώντας την πόρτα πίσω του. Σχεδόν αμέσως ακούστηκε το κουδούνι του, δύο κοφτά και ένα μακρύ πατήματα. Καλούσε μέσα τη Βικτόρια.

«Εσένα ζητάει, φιλενάδα», σχολίασε αχρείαστα μια συνάδελφός της, ενώ το βλέμμα της φωτιζόταν από την απόλαυση που γεννούν στον άνθρωπο τα βάσανα των άλλων. Οι άλλες δύο δακτυλογράφοι ενίσχυσαν το συναίσθημα αυτό λέγοντας «Την πάτησες, Τζόουνς» και «Σε έβγαλε στον τάκο, κοπελιά». Ο μικρός για τα θελήματα, ένας αχώνευτος πιτσιρικάς, περιορίστηκε να σύρει τον δείκτη πάνω στο λαρύγγι του, συνοδεύοντας την κίνηση με έναν απαίσιο ήχο.

Η Βικτόρια πήρε το σημειωματάριο και το μολύβι της και πέρασε μέσα στο γραφείο του κυρίου Γκρίνχολτζ, με όση σιγουριά κατόρθωσε να συγκεντρώσει.

«Με ζητήσατε, κύριε Γκρίνχολτζ;» μουρμούρισε, κοιτάζοντάς τον άνευρα.

Ο κύριος Γκρίνχολτζ ανέμιζε τρία χαρτονομίσματα της μίας λίρας, ενώ αναζητούσε στην τσέπη του μερικά κέρματα.

«Λοιπόν, ως εδώ και μη παρέκει», είπε. «Αρκετά σε ανέχτη-

κα τόσο καιρό, δεσποινίς μου. Υπάρχει κάποιος ιδιαίτερος λόγος να μη σου δώσω το βδομαδιάτικό σου για αποζημίωση και τα παπούτσια στο χέρι;»

Η Βικτόρια (που είχε χάσει τους γονείς της) είχε μόλις ανοίξει το στόμα της για να περιγράψει πώς τα βάσανα της μητέρας της, η οποία αυτή τη στιγμή υποβαλλόταν σε σοβαρότατη επέμβαση, της είχαν τραυματίσει το ηθικό σε τέτοιο βαθμό, ώστε να μην ξέρει τι λέει, καθώς και ότι ο ταπεινός μισθός της ήταν το μόνο αποκούμπι της προαναφερθείσας μητέρας, όταν, ρίχνοντας μια ματιά στο οργίλο πρόσωπο του κυρίου Γκρίνχολτζ, άλλαξε γνώμη και έκλεισε το στόμα.

«Συμφωνώ ανεπιφύλακτα μαζί σας», είπε ολόθερμα, δίχως κακία. «Θεωρώ πως έχετε απόλυτο δίκιο... οπωσδήποτε».

Ο κύριος Γκρίνχολτζ φάνηκε να αιφνιδιάζεται κάπως. Δεν ήταν συνηθισμένος να γίνονται οι απολύσεις του δεκτές με τόσο θετικά και επιδοκιμαστικά σχόλια. Προκειμένου να κρύψει τη δυσφορία του, βάλθηκε να τοποθετεί ανά μέγεθος μια σειρά από κέρματα στο γραφείο μπροστά του, σχηματίζοντας μια μικρή στοίβα. Κατόπιν, αναζήτησε περισσότερο στις τσέπες του.

«Λείπουν εννέα πένες», μουρμούρισε κακόκεφα.

«Μη σας απασχολεί αυτό», αποκρίθηκε η Βικτόρια καλόγνωμα. «Πηγαίνετε να δείτε κάποια ταινία ή ξοδέψτε τα σε καραμέλες».

«Δε βλέπω να έχω πρόχειρα και τίποτα γραμματόσημα... για να πατίσουμε».

«Χαμένα θα πήγαιναν. Ποτέ μου δε στέλνω γράμματα».

«Θα μπορούσα να σου τα στείλω αργότερα», είπε ο κύριος Γκρίνχολτζ, αλλά δίχως ιδιαίτερη πεποίθηση.

«Μην μπείτε στον κόπο. Τι θα λέγατε για μια σύσταση;» είπε η Βικτόρια.

Η φωνή του κυρίου Γκρίνχολτζ απέκτησε πάλι τόνο χολερικό.

«Τι λόγο έχω να σου δώσω σύσταση, διάολε;» ρώτησε επιτακτικά, σκασμένος από την αγανάκτηση.

«Επειδή συνηθίζεται», αποκρίθηκε η Βικτόρια.

Ο κύριος Γκρίνχολτζ τράβηξε ένα χαρτί προς το μέρος του και έγραψε τρεις αράδες. Όταν τελείωσε, το έσπρωξε απότομα προς το μέρος της.

«Σου κάνει αυτό;»

Η δεσποινίς Τζόουνς εργάστηκε στο γραφείο μου επί δύο μήνες ως στενογράφος και δακτυλογράφος. Η στενογραφία της είναι ανακριβής και η ορθογραφία της άθλια. Αποχωρεί από το γραφείο επειδή χασομερούσε εν ώρα εργασίας.

Η Βικτόρια έκανε μια γκριμάτσα.

«Δεν είναι ιδιαίτερα θετική σύσταση», παρατήρησε.

«Αυτό ήταν το ζητούμενο», απάντησε ο κύριος Γκρίνχολτζ.

«Νομίζω», επέμεινε η Βικτόρια, «πως θα μπορούσατε τουλάχιστον να αναφέρετε πως είμαι έντιμη, νηφάλια και αξιοπρεπής. Είμαι, ξέρετε. Ίσως, μάλιστα, θα μπορούσατε να προσθέσετε πως είμαι και διακριτική».

«Διακριτική;» ξέσπασε ο κύριος Γκρίνχολτζ.

Η Βικτόρια τον κοίταξε κατάματα, με βλέμμα απόλυτης αθωότητας.

«Διακριτική», επανέλαβε ήρεμα.

Αναλογιζόμενος διάφορα γράμματα που είχε υπαγορεύσει στη Βικτόρια προκειμένου να τα δακτυλογραφήσει στη συνέχεια, ο κύριος Γκρίνχολτζ αποφάσισε πως σκόπιμο θα ήταν να μετριάσει η φρόνηση τη δίκαιη οργή του.

Βούτηξε το χαρτί από τα χέρια της, το έσκισε και έπιασε μια λευκή κόλα.

Η δεσποινίς Τζόουνς εργάστηκε στο γραφείο μου επί δύο μήνες ως στενογράφος και δακτυλογράφος. Αποχωρεί λόγω περικοπών στο προσωπικό.

«Αυτό πώς σου φαίνεται;»

«Θα μπορούσε να ήταν καλύτερο», είπε η Βικτόρια, «αλλά ας μην το κάνουμε ζήτημα».

Και κάπως έτσι, έχοντας ένα βδομαδιάτικο (μείον εννέα πένες) στην τσάντα της, η Βικτόρια βρέθηκε να αναλογίζεται πόσο άτιμο πράγμα είναι οι συγκυρίες, καθισμένη σε ένα παγκάκι στους Κήπους Φιτζέιμς, μια τριγωνική έκταση φυτεμένη με κάτι μάλλον αξιοθρήνητους θάμνους, στο πλάι μιας εκκλησίας και στη σκιά μιας ψηλής αποθήκης.

Η Βικτόρια συνήθιζε, κάθε μέρα που δεν έβρεχε, να αγοράζει ένα σάντουιτς με τυρί και ένα με μαρούλι και ντομάτα, μαζί με μια σοκολάτα γάλακτος, και να τρώει αυτό το λιτό γεύμα στο συγκεκριμένο, αποτυχημένα εξοχικό περιβάλλον.

Σήμερα, καθώς μασούσε προβληματισμένη, επιχειρούσε να πείσει τον εαυτό της –όχι για πρώτη φορά– πως για όλα τα πράγματα υπήρχαν ο κατάλληλος χρόνος και τόπος και πως το γραφείο οπωσδήποτε δεν ήταν ο κατάλληλος τόπος για μιμήσεις της συζύγου του αφεντικού. Έπρεπε οπωσδήποτε, στο μέλλον, να τιθασεύσει τη φυσική αλεργία της, που την είχε ωθήσει να προσθέσει λίγο κέφι σε μια βαρετή δουλειά. Στο μεταξύ, είχε απαλλαγεί από τον Γκρίνχολτζ και τους συνεταιίρους του, ενώ η προοπτική μιας νέας δουλειάς, κάπου αλλού, της προκαλούσε ένα αίσθημα ευχάριστης προσμονής. Η Βικτόρια αισθανόταν πάντοτε ενθουσιασμένη όταν επρόκειτο να πιάσει κάπου δουλειά. Θεωρούσε πως ποτέ δεν ξέρεις τι θα μπορούσε να προκύψει.

Είχε μόλις μοιράσει το τελευταίο ψίχουλο ψωμιού σε τρία σπουργίτια που την παρακολουθούσαν με ζωηρό ενδιαφέρον και τα οποία αμέσως βάλθηκαν να το διεκδικούν με μανία, όταν αντιλήφθηκε την παρουσία ενός νεαρού άντρα καθισμένου στην άλλη άκρη του πάγκου. Η Βικτόρια είχε ήδη μια αόριστη αίσθηση πως κάποιος άλλος ήταν εκεί δίπλα, όμως, καθώς ο νους της κατακλυζόταν από φρόνιμες αποφάσεις για το μέλλον, δεν τον είχε παρατηρήσει προσεκτικά ως τώρα. Αυτό που έβλεπε (με την άκρη του

ματιού της) της άρεσε πολύ. Ήταν ένας γοητευτικός νεαρός άντρας, αγγελικά ξανθός, αλλά με θεληματικό πιγούνι και εξαιρετικά γαλάζια μάτια, τα οποία, είχε την αίσθηση, την παρατηρούσαν με κρυφό θαυμασμό εδώ και κάποια ώρα.

Η Βικτόρια δεν είχε τον παραμικρό δισταγμό να δείξει φιλική διάθεση σε άγνωστους νεαρούς άντρες σε δημόσιους χώρους. Θεωρούσε πως ήταν άριστη στο να αξιολογεί τον χαρακτήρα των άλλων, καθώς και απολύτως ικανή να κόψει τον αέρα σε όποιον νεαρό επιχειρούσε να πάρει υπερβολικό θάρρος.

Επομένως, χαμογέλασε καλόγνωμα στον νεαρό άντρα κι εκείνος αντέδρασε όπως η μαριονέτα όταν τραβάς το κορδόνι.

«Γεια», είπε ο νεαρός άντρας. «Όμορφα είναι εδώ. Έρχεσαι συχνά;»
«Σχεδόν κάθε μέρα».

«Τι κρίμα, εγώ πρώτη φορά ήρθα. Το μεσημεριανό σου έτρωγες τώρα δα;»

«Ναι».

«Δε νομίζω πως τρως αρκετά. Εγώ θα πέθαινα της πείνας, αν έτρωγα μονάχα δύο σάντουιτς. Τι θα έλεγες να πηγαίναμε για ένα λουκάνικο σε εκείνο το μαγαζάκι, στην οδό Τότεναμ;»

«Ευχαριστώ, όχι. Χόρτασα μια χαρά. Δε θα μπορούσα να φάω κι άλλο τώρα».

Περίμενε πως θα τον άκουγε να λέει «Μια άλλη φορά, λοιπόν», όμως δεν το έκανε. Απλά αναστέναξε... και ύστερα είπε:

«Με λένε Έντουαρντ, εσένα πώς σε λένε;»

«Βικτόρια».

«Πώς τους ήρθε των δικών σου να σου δώσουν το όνομα σιδηροδρομικού σταθμού;»

«Βικτόρια δε λένε μονάχα τον σταθμό», επισήμανε η δεσποινίς Τζόουνς. «Υπάρχει και η βασίλισσα Βικτόρια».

«Ναι, σωστά. Στο επίθετο πώς σε λένε;»

«Τζόουνς».

«Βικτόρια Τζόουνς», είπε ο Έντουαρντ σαν να δοκίμαζε τον ήχο. Κούνησε το κεφάλι του. «Δεν ταιριάζουν».

«Έχεις δίκιο», είπε η Βικτόρια με ζέση. «Αν με έλεγαν Τζένη, θα ταίριαζαν όμορφα... Τζένη Τζόουνς. Όμως το Βικτόρια χρειάζεται κάποια που να έχει κάπως περισσότερη αρχοντιά. Βικτόρια Σάκβιλ-Γουέστ, για παράδειγμα. Ένα τέτοιο όνομα χρειάζεται ο άνθρωπος. Να το λες και να χορταίνει το στόμα σου».

«Θα μπορούσες να κοτσάρεις κάτι ακόμα στο Τζόουνς», είπε ο Έντουαρντ με κατανόηση και ενδιαφέρον.

«Μπέντφορντ Τζόουνς».

«Κάρισμπουκ Τζόουνς».

«Σεν Κλερ Τζόουνς».

«Λόνσντεϊλ Τζόουνς».

Αυτό το ευχάριστο παιχνίδι διακόπηκε όταν ο Έντουαρντ έριξε μια ματιά στο ρολόι του, οπότε αναφώνησε ταραγμένος:

«Πρέπει να επιστρέψω στο αφεντικό μου, αλλιώς ποιος τον ακούει. Ε... εσύ;»

«Είμαι άνεργη. Απολύθηκα σήμερα το πρωί».

«Ωχ, λυπάμαι», είπε ο Έντουαρντ με ειλικρινή ανησυχία.

«Δε χρειάζεται να λυπάσαι, γιατί προσωπικά δε λυπάμαι καθόλου. Καταρχάς, θα βρω εύκολα άλλη δουλειά, και εκτός αυτού είχε πραγματικά γούστο».

Οπότε, καθυστερώντας ακόμη περισσότερο την επιστροφή του Έντουαρντ στα καθήκοντά του, του έκανε μια ζωνρή περιγραφή της σκηνής που προηγήθηκε εκείνο το πρωί, επαναλαμβάνοντας και τη μίμηση της κυρίας Γκρίνχολτς, προκαλώντας τον ενθουσιασμό του νεαρού.

«Είσαι πραγματικά θαυμάσια, Βικτόρια», είπε εκείνος. «Θα έπρεπε να βγεις στο σανίδι».

Η Βικτόρια έκανε δεκτή τη φιλοφρόνηση με ένα χαμόγελο ικανοποίησης, σχολιάζοντας πως καλά θα έκανε ο Έντουαρντ να επιστρέψει γρήγορα στη δουλειά, αν δεν ήθελε να καταλήξει κι αυτός απολυμένος.

«Σωστά... και δε νομίζω πως θα έβρισκα άλλη δουλειά τόσο εύκολα όσο εσύ. Πρέπει να είναι καταπληκτικό να ξέρεις κα-

λή στενογραφία και γραφομηχανή», είπε ο Έντουαρντ με ζήλια στη φωνή του.

«Η αλήθεια είναι πως δεν είμαι καλή στενογράφος και δακτυλογράφος», ομολόγησε αβίαστα η Βικτόρια, «όμως ευτυχώς ακόμη και η πιο απαράδεκτη στενογράφος και δακτυλογράφος εύκολα μπορεί να βρει κάποια δουλειά στην εποχή μας... στη χειρότερη περίπτωση, σε κάποιον εκπαιδευτικό ή φιλανθρωπικό οργανισμό, αφού δεν μπορούν να δίνουν μεγάλους μισθούς και καταλήγουν σε άτομα σαν κι εμένα. Προσωπικά, προτιμώ τις θέσεις σε σπουδαγμένα αφεντικά. Αυτές οι επιστημονικές λέξεις και οι ορολογίες είναι τόσο στρυφνές, έτσι κι αλλιώς, που και να μην ξέρεις να τις γράφεις σωστά, δεν είναι ντροπή, γιατί κανείς δε θα ήξερε. Εσύ τι δουλειά κάνεις; Φαντάζομαι πως πρόσφατα πήρες το απολυτήριό σου από τις ένοπλες δυνάμεις. Στην πολεμική αεροπορία ήσουν;»

«Καλά το μάντεψες».

«Πιλότος σε μαχητικό;»

«Διάννα και πάλι. Κάνουν ό,τι μπορούν για να μας βρουν δουλειές και να βοηθήσουν, όμως το πρόβλημα, βλέπεις, είναι πως δεν είμαστε και τίποτε σαΐνια. Δε χρειαζόταν να είσαι σαΐνι στην πολεμική αεροπορία. Με έβαλαν σε ένα γραφείο τίγκα στους φακέλους και στα νούμερα, έπρεπε να βάλεις το μυαλό σου να δουλέψει, και δεν άντεξα. Το όλο σκηνικό μού φαινόταν τελείως ανώφελο, έτσι κι αλλιώς. Όμως αυτή είναι η κατάσταση. Σε ρίχνει κάπως το να ξέρεις πως είσαι τελείως άχρηστος».

Η Βικτόρια έγνεψε καταφατικά, με κατανόηση, και ο Έντουαρντ πήρε φόρα και συνέχισε χολωμένος:

«Καταλήγεις ξεπερασμένος. Χάνεις την επαφή σου με τις εξελίξεις. Όσο διαρκούσε ο πόλεμος, κάτι γινόταν, έκανες τη δουλειά σου, δηλαδή... εγώ, για παράδειγμα, μέχρι και παράσημο πήρα... όμως τώρα... Πρέπει να το πάρω απόφαση, δεν έχω μέλλον».

«Μα, κάπου θα έπρεπε να...»

Η Βικτόρια άφησε τη φράση της στη μέση. Αισθανόταν ανήμπορη να διατυπώσει με λέξεις την πεποίθησή της πως εκείνες οι

ιδιότητες που εξασφάλισαν στον κάτοχό τους ένα παράσημο διακεκριμένης υπηρεσίας κάποια θέση θα έπρεπε να έχουν στον κόσμο του 1950.

«Με έριξε πολύ αυτό», είπε ο Έντουαρντ. «Το ότι δεν είμαι καλός σε τίποτα, θέλω να πω. Τέλος πάντων... ώρα να ηγηθώ... Αλήθεια... θα είχες αντίρρηση... θα ήταν απαράδεκτα τολμηρό... αν γινόταν, δηλαδή...»

Καθώς η Βικτόρια άνοιγε τα μάτια της αιφνιδιασμένη, αναποκοκκινισμένη, προσπαθώντας να βρει τα λόγια της, ο Έντουαρντ εμφάνισε μια μικρή φωτογραφική μηχανή.

«Θα ήθελα πάρα πολύ να σε τραβήξω μια φωτογραφία. Βλέπεις, αύριο φεύγω για τη Βαγδάτη».

«Για τη Βαγδάτη;» αναφώνησε η Βικτόρια με ζωνηρή απογοήτευση.

«Ναι. Θέλω να πω, μακάρι να μην έπρεπε... μετά το σημερινό. Νωρίτερα σήμερα αισθανόμουν πολύ ενθουσιασμένος... ουσιαστικά, αυτός ήταν και ο λόγος που πήγα σε αυτή τη δουλειά... για να φύγω από αυτή τη χώρα».

«Τι είδους δουλειά είναι;»

«Ένα χάλι. Κουλτούρα... ποίηση, όλο κάτι τέτοια. Αφεντικό μου είναι κάποιος δόκτωρ Ράθμποουν. Γράφει ένα σωρό γράμματα μετά το όνομά του, σε καρφώνει με το βλέμμα του μέσα από εκείνα τα γυαλάκια που σκαλώνει στη ράχη της μύτης του. Το έχει βάλει σκοπό να ανυψώσει το επίπεδο της κοινωνίας, να εξαπλώσει τον πολιτισμό παντού. Ανοίγει βιβλιοπωλεία σε μακρινά μέρη... τώρα ξεκινάει ένα στη Βαγδάτη. Αναθέτει τη μετάφραση έργων του Σαίξπηρ και του Μίλτον στα αραβικά και τα κουρδικά, στα περσικά και τα αρμενικά, τα έχει όλα έτοιμα. Προσωπικά, χαζομάρα μου φαίνεται, αφού την ίδια δουλειά κατά βάση κάνει και το Βρετανικό Συμβούλιο σε ολόκληρο τον κόσμο. Τέλος πάντων, έτσι έχει το πράγμα. Έχω κι εγώ μια δουλειά έτσι, οπότε μάλλον δεν είναι σωστό να παραπονιέμαι».

«Ναι, όμως τι κάνεις στη δουλειά σου;» ρώτησε η Βικτόρια.

«Κοίτα, στην ουσία είμαι ο προσωπικός κολαούζος και παρατρεχάμενος του μπάρμπα. Αγοράζω τα εισιτήρια, κανονίζω τις κρατήσεις, συμπληρώνω τα έντυπα για το ταξίδι, τσεκάρω το πακετάρισμα όλων εκείνων των απαίσιων βιβλίων, τρέχω εδώ κι εκεί, τα πάντα. Έπειτα, όταν θα φτάσουμε εκεί πέρα, υποτίθεται πως θα αναλάβω να αναπτύξω σχέσεις με άτομα στην περιοχή, ένα είδος νεανικού κινήματος, σαν να λέμε... όλα τα έθνη ενωμένα σε έναν κοινό αγώνα για την πνευματική ανάταση». Ο τόνος του Έντουαρντ γινόταν όλο και πιο μελαγχολικός. «Ειλικρινά, όταν κάθεσαι να το περιγράψεις, ακούγεται απαίσιο, καλά δε λέω;»

Η Βικτόρια δεν ήταν σε θέση να του προσφέρει ιδιαίτερη παρηγοριά.

«Οπότε, καταλαβαίνεις», συνέχισε ο Έντουαρντ, «αν δεν έχεις αντίρρηση, δηλαδή... μία ανφάς και μία προφίλ... α, ναι, θαυμάσια...»

Το κλείτρο της φωτογραφικής μηχανής κροτάλισε δύο φορές, ενώ η Βικτόρια επιδείκνυε την αυτάρεσκη ικανοποίηση που χαρακτηρίζει τις νεαρές γυναίκες όταν ξέρουν πως προκάλεσαν εντύπωση σε ένα γοητευτικό μέλος του αντίθετου φύλου.

«Πάντως, είναι απαίσιο, πραγματικά, που πρέπει να σηκωθεί και να φύγω πάνω που σε γνώρισα», είπε ο Έντουαρντ. «Μου έρχεται να πάω στον μπάρμπα και να τα βροντήξω... όμως δε νομίζω να γίνεται τελευταία στιγμή... άσε που κάθισα και συμπλήρωσα ένα σωρό απαίσια έντυπα για να βγουν οι βίζες και δεν ξέρω κι εγώ τι άλλο. Δε θα ήταν σωστό να κάνω τέτοιο πράγμα, έτσι δεν είναι;»

«Ίσως τελικά να μην είναι και τόσο άσχημα όσο νομίζεις», είπε η Βικτόρια με παρηγορητική διάθεση.

«Ναι... ίσως», απάντησε ο Έντουαρντ, αν και δε φαινόταν να το πιστεύει. «Το παράξενο στην όλη υπόθεση», συμπλήρωσε, «είναι πως έχω την αίσθηση πως κάποιος λάκκος έχει η φάβα».

«Λάκκο;»

«Ναι. Μούφα. Μη με ρωτήσεις γιατί. Δεν έχω να σου πω κάτι συγκεκριμένο. Απλά, ξέρεις, καμιά φορά έχεις την αίσθηση πως κάτι δεν πάει καλά. Το ίδιο προαίσθημα είχα μια φορά και για τα

λάδια της μηχανής. Μου κόλλησε στο μυαλό πως κάτι δεν πήγαινε καλά με τα ρημάδια, και πράγματι είχε σφηνώσει μια φλάντζα στα γρανάζια της εφεδρικής αντλίας».

Οι τεχνικοί όροι που συνόδευαν την περιγραφή κατέστησαν το περιστατικό πραγματικό γρίφο για τη Βικτόρια, πάντως σε γενικές γραμμές κατάλαβε τι είχε συμβεί.

«Νομίζεις, δηλαδή, πως κάτι σκαρώνει αυτός... ο Ράθμποουν;»

«Πραγματικά, δεν μπορώ να φανταστώ πώς θα μπορούσε. Θέλω να πω, είναι φοβερά καθωσπρέπει άνθρωπος, σπουδαγμένος, μέλος δεκάδων συλλόγων και δε συμμαζεύεται... κάνει παρέα με αρχιεπισκόπους και κοσμήτορες κολεγίων. Δεν έχει κάνει κάτι ο άνθρωπος, απλά είναι μια αίσθηση... Τέλος πάντων, θα δείξει στην πορεία. Λοιπόν, σε χαιρετώ. Μακάρι να ερχόσουν κι εσύ».

«Πολύ θα το ήθελα», είπε η Βικτόρια.

«Τι θα κάνεις τώρα;»

«Θα περάσω από το πρακτορείο ευρέσεως εργασίας στην οδό Γκάουερ, μπας και βρω καμιά άλλη δουλειά», είπε άκεφα η Βικτόρια.

«Αντίο, Βικτόρια. Παρτίρ σε μουρίρ αν πε», πρόσθεσε ο Έντουαρντ με άκρως βρετανική προφορά. «Οι Γάλλοι ξέρουν πώς να τα λένε όμορφα. Στην Αγγλία λέμε κάτι σαχλαμάρες, πως ο κωρισμός είναι πόνος γλυκός... δεν το έχουμε καθόλου».

«Αντίο, Έντουαρντ, και καλή τύχη».

«Φαντάζομαι δεν πρόκειται να με συλλογιστείς ξανά».

«Κι όμως».

«Πραγματικά, είσαι εντελώς διαφορετική από όλες τις κοπέλες που έχω γνωρίσει... Μακάρι να γινόταν...» Το ρολόι χτύπησε και τέταρτο, οπότε ο Έντουαρντ είπε: «Ωχ, διάολε, πρέπει να φύγω σφαίρα...»

Άρχισε να οπισθοχωρεί με γοργό βήμα, ώσπου τον κατάπια η ακόρεστη χολή του Λονδίνου. Η Βικτόρια έμεινε πίσω, στο παγκάκι της, απορροφημένη στις σκέψεις της που ακολουθούσαν δύο διακριτές κατευθύνσεις.

Η μία αφορούσε τη θεματική του Ρωμαίου και της Ιουλιέτας. Η ίδια και ο Έντουαρντ βρίσκονταν, θεωρούσε, ως έναν βαθμό στη θέση εκείνου του δύσμοιρου ζευγαριού, αν και ο Ρωμαίος και η Ιουλιέτα είχαν εκφράσει τα αισθήματά τους με γλώσσα κάπως περισσότερο εκλεπτυσμένη. Η θέση τους, όμως, σκεφτόταν η Βικτόρια, ήταν η ίδια: γνωριμία, αμοιβαία έλξη, ανυπέρβλητα εμπόδια... δυο καρδιές αγαπημένες που μοίρα σκληρή τις χώρισε. Θυμήθηκε ένα τραγουδάκι που της έλεγε συχνά η νταντά της, όταν ήταν κοριτσάκι:

*Είπε ο Τζάμπο στην Αλίκη «αχ, καλή μου, σ' αγαπώ»
κι η Αλίκη τού απεκρίθη «μα, δεν το πιστεύω αυτό.
Αν σ' αλήθεια μ' αγαπούσες έτσι θα όπως μου λες
δε θα μ' άφηνες να φύγεις πέρα στις Αμερικές.*

Στη θέση της Αμερικής βάζεις τη Βαγδάτη και είναι ακριβώς το ίδιο!

Κάποια στιγμή η Βικτόρια σηκώθηκε από τη θέση της τινάζοντας τα ψίχουλα που είχε ρίξει πάνω της και με γοργό βήμα έφυγε από τους Κήπους Φιτζέιμς, κινούμενη προς την κατεύθυνση της οδού Γκάουερ. Η Βικτόρια είχε καταλήξει σε δύο αποφάσεις: η πρώτη ήταν πως (σαν άλλη Ιουλιέτα) αγαπούσε αυτόν τον νεαρό και σκόπευε να τον κάνει δικό της.

Η δεύτερη απόφαση στην οποία είχε καταλήξει η Βικτόρια ήταν πως, μιας και ο Έντουαρντ σύντομα θα βρισκόταν στη Βαγδάτη, η μόνη επιλογή που είχε η ίδια ήταν να ταξιδέψει επίσης στη Βαγδάτη. Αυτό που απασχολούσε τώρα το μυαλό της ήταν πώς θα μπορούσε να επιτευχθεί αυτό. Ως προς το γεγονός ότι θα μπορούσε να επιτευχθεί, η Βικτόρια δεν έτρεφε την παραμικρή αμφιβολία. Ήταν μια νεαρή γυναίκα αισιόδοξη, με ισχυρή θέληση.

Η φράση *Ο χωρισμός είναι πόνος γλυκός* συγκινούσε τη Βικτόρια όσο είχε συγκινήσει και τον Έντουαρντ.

«Με κάποιον τρόπο», μονολόγησε η Βικτόρια, «πρέπει οπωσδήποτε να πάω στη Βαγδάτη!»

«Όμως πρέπει να παραδεχτείς κι εσύ πως όλη αυτή η ιστορία ακούγεται κάπως. Όπως στα μυθιστορήματα μυστηρίου... εμφανίζεται ένας νεαρός άντρας, αρθρώνει μια ορφανή λέξη που δε βγάζει κανένα νόημα... κι ύστερα πεθαίνει. Απλώς δε φαίνεται αληθινό».

Μια μυστική συνάντηση μεταξύ των δύο υπερδυνάμεων πρόκειται να πραγματοποιηθεί στη Βαγδάτη, αλλά το νέο μαθεύεται, και μια παράνομη οργάνωση της Μέσης Ανατολής καταστρώνει σχέδιο για να δυναμιτίσει τις συνομιλίες.

Μέσα σ' αυτή την εκρηκτική κατάσταση εμφανίζεται η Βικτόρια Τζόουνς, μια νεαρή γυναίκα που λαχταρά να ζήσει περιπέτειες. Η επιθυμία της θα εκπληρωθεί και με το παραπάνω όταν ένας τραυματισμένος κατάσκοπος πεθαίνει στο δωμάτιο του ξενοδοχείου της.

Ο μόνος άνθρωπος που θα μπορούσε να σώσει τις συνομιλίες είναι νεκρός. Θα καταφέρει η Βικτόρια να βγάλει νόημα από τις τελευταίες λέξεις του: «Εωσφόρος... Βασόρα... Λεφάρζ»;

AGATHA
CHRISTIE

2 ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΑΝΤΙΤΥΠΑ

Εκδόσεις **ΨΥΧΟΓΙΟΣ**

www.psychogios.gr

ISBN: 978-618-01-4447-5

9 786180 144475

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 24172